

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr E. T. v. d. Born, Helpman (Gron.); Dr C. Bouma, 's-Gravenhage; Ir B. ter Brugge, Almelo; Dr K. J. Cremer, Zevenhoven; Dr R. J. Dam, Kampen; Dr A. C. Drogendijk, Dordrecht; Dr D. van Dijk, Groningen; Dr K. Fernhout, Baarn; Mevr. G. Gillhuis-Smitskamp, Ooster-Nijkerk; Dr W. H. Gispén, Delft; Dr J. H. Hagenbeek, Zwolle; Dr J. van Herksen, Ermelo; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; A. Janse, Biggelerke; Dr P. Jasperse, Leiden; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr E. D. Kraan, Vlaardingen; A. Kuiper, Utrecht; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr J. v. d. Linden, Tzum; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Drs Joh. Luijkenaar Francken, Rotterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr A. Ringnalda, Ermelo; P. J. Riasseuw, 's-Gravenhage; Dr J. C. Rullmann, Wassenaar; C. Rijnsdorp, Rotterdam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr G. K. Schoep, 's-Gravenhage; Dr R. Schippers, Wanswerd; Dr J. Smelik, 's-Gravenhage; Drs H. Smilde, Groningen; Drs H. Smitskamp, 's-Gravenhage; D. Stroo, Bussum; J. Strikwerda, Zeist; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia, Pa.; Dr J. Thijs, Zwolle; Dr C. Veenhof, Harkstede; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr M. Vreugdenhil, Meliskerke; Dr F. de Vries, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage; Jan Zwart, Zaandam.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan:
Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 101, Kampen.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f 2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f 7.50 en voor Ned.-Indië f 6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. per regel. — Losse nummers f 0.15.

BERICHT AAN DE LEZERS.

Als medewerker aan ons blad is toegetreden de heer
N. Baas te Amsterdam.

Inhoud: Hoofdartikel: Huwelijk en geboortebeperving. II.
— Uit de Schrift: De Hemelroem (Gal. 4:27). — Ker-
kelijk Leven: Van professoren, die feitelijk niet gepole-
miseerd hebben. Staatstirannie over de kerk. Attestatie
en N. S. B.-lidmaatschap. — Geestelijke Adviezen: De
eer en de heerlijkheid der volken. — Literatuur en Kunst:
Vooruitgang. — Pop. Wetenschappelijke Schetsen: Ge-
loofsgenezingen in Moettlingen? VII. — Zielkunde: De
ontwikkeling van 't begrip „geest“. — Muzikale Kroniek:
Gemeente- of Orgelzang. — Brief uit Amerika: Afschei-
ding in 1936? — Correspondentie van de Redactie. —
Perschoonw. — Boekbespreking. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

Huwelijk en geboortebeperving.

II.

Door algemeene toepassing van het principe der
geboortebeperving zou vervolgens de gezondheid
van moeder en kinderen sterk bevorderd worden.
Door het voorkómen van zwangerschap worden
de gezondheid en de kracht der moeder gespaard.
Dat dit ten goede moet komen aan de kinderen
is zonder meer duidelijk. Hoe gezonder en krach-
tiger de moeder, hoe sterker en beter de kinderen,
die ze ter wereld brengt. Volgens de voorstanders
van geboortebeperving wijzen de cijfers dit ook uit.
De mogelijkheid, dat de moeder de bevalling zal
overleven, wordt bij elke volgende geboorte gele-
delijk kleiner. Bovendien boet ze telkens iets van
haar vitaliteit in. Als regel hebben moeders van
grote gezinnen daarom minder vitaliteit dan moe-
ders van kleine gezinnen. Evenzoo geldt dit voor
het nageslacht. Ook hier is het sterftecijfer onder
kinderen van grote gezinnen hoger dan onder
die van kleine gezinnen. Deze laatste, welke, dank
zij de meerdere gezondheid der moeders, in de
wereld komen met groter vitaliteit, hebben even-
eens groter weerstandsvermogen tegen ziekten en
zullen zich bijgevolg beter en flinker ontwikkelen.
Beperving van het kindertal brengt derhalve met
zich gezondere moeders en een beter nageslacht.

Het is inderdaad waar, dat bij vermeerdering
van het kindertal de sterftekansen zoowel van
moeder als kind stijgen. Alleen moet men zich niet
voorstellen, dat elk volgend kind een slechtere
levenskans heeft dan het voorgaande. Integendeel,
de sterfte bij de geboorte neemt eerst af en
wel van de 1e tot de 3e geboorte, om daarna
weder te stijgen. Pas bij de 10e geboorte evenwel is
voor het kind de kans om dood ter wereld te
komen even groot als bij de eerstgeborenen. Iets
dergelijks is met de kindersterfte en de mortaliteit
der moeders het geval. Ook deze neemt wel toe
met de rangorde der geboorten, maar eerst van het
vierde kind af. Hieruit volgt echter geenszins, dat
diegenen onder de vrouwen en kinderen, die het
voorrecht hebben bij de bevalling in leven te
blijven, daarom minder gezond of zwakker van
constitutie zouden zijn. Er is geen enkel bewijs,
dat kinderen uit grote gezinnen, geboren en op-
gevoed onder dezelfde omstandigheden als kin-
deren uit kleine gezinnen, lichamelijk of geestelijk
minder of zwakker zouden zijn. En dit geldt
ten opzichte van de gezondheid der moeders. Hoe
jeugdig zijn vaak vele moeders van een talrijke

kinderschaar en hoe vroegtijdig oud de vrouwen met
één of geen kinderen? De enkele uitzonderingen
hirop bevestigen den regel. Bovendien kan men
toe moeijlijk op grond van de iets verhoogde
sterftekansen het aantal kinderen gaan beperken.
Consequent doorgeredeneerd zou het dan maar het
beste wezen, dat er heelemaal geen kinderen wer-
den geboren. Ook hierop is van toepassing: Wie
zijn leven zal zoeken te behouden, die zal hetzelfde
verliezen.

In de derde plaats zou met minder kinderen
de opvoeding meer tot haar recht kunnen komen.
Aan elk kind apart kan veel meer aandacht ge-
schonken worden; er blijft meer tijd over om ieder
kind, al naar gelang zijn karakter en geaardheid,
de beste opvoeding te geven. Door de financiële
voordeelen van het tweekinderenstelsel is het moe-
gelijk de kinderen de beste boeken en het beste
onderwijs te geven en hen alzo het meest ge-
schikt te maken voor het latere maatschappelijk
leven.

De veronderstelling, dat opvoeding en onder-
wijs der kinderen alleen een zaak van veel tijd en
veel geld is, gaat echter in het geheel niet op. De
praktijk leert dan ook anders. De beste oefen-
scholen der wereld zijn juist de groote gezinnen,
waar de leden van het gezin gedwongen worden
saam te werken en men gezamenlijk draagt de
lasten, die het groote gezin nu eenmaal met zich
medebrengt. Dat vele groote mannen juist uit tal-
rijke gezinnen afkomstig zijn is niet toevallig, maar
mede een gevolg van het feit, dat kinderen uit
grote gezinnen vroegtijdig geleerd hebben aan te
pakken, zich met weinig tevreden te moeten stel-
len en alzo hun karakter hebben gevormd. Te-
recht noemt Aalberse¹⁾ het een schijnmotief: men
kan beter twee of drie kinderen opvoeden dan
meer. De ervaring van alle tijden heeft anders
geleerd en de volksmond zegt het evenzoo: de kin-
deren voeden elkaar op. Een weekelijke en weel-
derige opvoeding is voor kinderen niet een zegen,
maar een vloek. Hun levensvreugd is niet grooter,
maar kleiner dan die van kinderen, die reeds van
jongs af geleerd hebben, dat niet al hun wenschen
ingewilligd kunnen worden, maar opgegroeid zijn
in de reine blijheid van een groote, stoeiende,
vechtende, met kleine middelen groote vreugde
scheppende kinderschaar.

In de vierde plaats leert de moderne zedewet,
dat iedere vrouw een soevereine macht heeft over
haar lichaam en alzo het recht om haar eigen
moederschap te bepalen. Op de vraag: wie of wat
zal het aantal kinderen en het tijdstip van hun ge-
boorte bepalen? moet niet langer het antwoord
zijn: de blinde natuur van de vrouw of de wil des
mans, welke de vrouw feitelijk weer tot slavin
maakt. Neen, de beslissing over het aantal kin-
deren ligt alleen bij de vrouw. Zij en zij alleen
heeft het recht om te bepalen hoeveel en wanneer
kinderen zullen geboren worden. Zoals de man
in de eerste plaats verantwoordelijk is voor zijn
taak om zijn gezin te onderhouden, maar daarbij
geheel vrij is om dit zoo goed en zoo eenvoudig
mogelijk te doen, zoo heeft ook de vrouw, die het
gevaar en de pijn van de zwangerschap en de be-
valling alleen moet dragen, het zedelijk recht om
te bepalen, wanneer zij zich hieraan zal onder-
werpen. Dit laatste brengt voor de moeder boven-
dien twee belangrijke voordeelen. Vooreerst een
biologisch: het uitschakelen, althans verminderen
van het lijden der vrouw. Immers bij elke geboorte
wordt over het algemeen veel lichamelijke smart
geleden. Zou het dan geen dwaasheid zijn de
vrouw, door geboortebeperving, hierin niet tege-
moet te komen? Aan den anderen kant zal bij
vermindering van het kindertal meer tijd beschik-

baar blijven voor vermaak en godsdienst. De moe-
der zal door de minder snelle opeenvolging van
geboorten niet langer dan voorheen aan huis ge-
kluisterd zijn, maar alle mogelijke pretjes en ge-
zellige avondjes eveneens mee kunnen maken. Zoo
ook zal zij, in plaats van éénmaal, of in het geheel
niet, geregeld naar de kerk kunnen gaan, waarbij
het gehele gezin haar kan vergezellen, in tegen-
stelling tot vroeger, toen altijd één van de andere
kinderen thuis moest blijven om op de kleintjes
te passen.

De meening, dat de vrouw meesteres is over
haar eigen lichaam, gaat wel lijnrecht in tegen de
leer der Heilige Schrift. Wanneer Paulus in 1 Cor.
7 verschillende diep-ingrijpende huwelijksvraag-
stukken behandelt, zegt hij omtrent dit punt: „De
man zal aan de vrouw de schuldige goedwilligheid
betalen en desgelijks ook de vrouw aan den man.
De vrouw heeft de macht niet over haar eigen
lichaam, maar de man, en desgelijks ook de man
heeft de macht niet over zijn eigen lichaam, maar
de vrouw.“ (vs 3 en 4). Noch het verstandelijk
overleg der vrouw, noch de wil des vleesches des
mans zal daarom bepalen het aantal kinderen
en het tijdstip der geboorten. Samen dienen man
en vrouw ernstig te begeeren, dat hun echt met
kinderen zal gezegend worden, waarbij zij in de
huwelijksgemeenschap alleen met elkanders wel-
zijn rekenschap hebben te houden. Op de vraag:
wie zal de groote van ons gezin vaststellen? ant-
woordt Delleman²⁾ zoo terecht: God en God
alleen. Wij hebben niet de soevereine beschik-
king over ons eigen leven en gezin, maar God.
Evenals God bepaalt met wie wij zullen trouwen —
overmits Hij Adam zijn huisvrouw geschapen, zelf
toegebracht en hem tot een huisvrouw gegeven
heeft, daarmede betuigende, dat Hij nog heden
ten dage aan een iegelijk zijn huisvrouw als met
Zijn hand toebrengt — zoo bepaalt God ook het
aantal kinderen. Maar deze beschikking Gods gaat
evenals het aangaan van een huwelijk zelf niet
buiten onze beschikkingen om. Ook daarin heb-
ben man en vrouw te vragen wat in dezen het
gebed des Heeren is. En dan leert ons de Bijbel,
dat de man het hoofd der huwelijksgemeenschap
is en de verantwoordelijke persoon voor het gezin
en de vrouw zijn gelijkwaardige helpster, den man
— gelijk de gemeente aan Christus — in alles onder-
danig. (Ef. 5:24). Nochtans is noch de man zonder
de vrouw, noch de vrouw zonder den man in
den Heere. Want gelijkerwijs de vrouw uit den
man is, alzo is ook de man door de vrouw, doch
alle dingen zijn uit God. (1 Cor. 11:11 en 12).
Samen moeten daarom man en vrouw God dienen,
samen werken tot de voorziening der noodzake-
lijke levensbehoeften, samen arbeiden aan de ééne
grote gemeenschappelijke gezinstaat, de roeping
tot het ouderschap.

Om dezelfde redenen heeft een vrouw niet het
recht zich te onttrekken aan de natuurlijke plicht
en dienstbaarheid aan de menschheid, ook al gaat
hiermede lijden gepaard. Om der zonde wil heeft
God zeer vermeerderd de smart van het kinderen
baren. Zouden wij dan eigendunkelijk deze straf
der zonde al of niet mogen ontloopen? Het zou
even dwaas en zondig zijn als dat een man moed-
willig het werk neerlegde op grond van het feit,
dat de gevaren buitenshuis veel en veel grooter
zijn dan binnenshuis. De laatstgenoemde motieven:
meer tijd voor vermaak en godsdienst, zijn zoo
door en door egotistisch en aan den anderen kant
zoo onzakelijk, dat het niet noodig is, hierbij ook
maar een enkel oogenblik te blijven stilstaan.

Dr A. C. DROGENDIJK.

1) Prof. Mr P. J. M. Aalberse: Kindergeboorten en kin-
dersterfte. Kath. Soc. Weekblad, 1917, blz. 346.

2) Dr Th. Delleman: Huwelijk en roeping. Kampen, 1935,
blz. 68.